

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16CoCsp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121316036
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Štíftová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:6121316036.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Bratislave v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivany Štíftovej a sudcov JUDr. Romana Majerského a JUDr. Romana Bolebrucha v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanej: H. Š., B.. X.X.XXXX, H. XXX/X, X., zastúpenej: JUDr. Peter Vachan, advokát s. r. o., Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 2.327,10 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č. k. 51Csp/98/2021-131, zo dňa 15.10.2021 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

II. Žalobcovi priznáva proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie 255,48 eura zastavil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.071,62 eura s príslušenstvom špecifikovaným vo výroku napadnutého rozsudku a žalobcovi priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica 6.8.2021, sa žalobca domáhal voči žalovanej zaplatenia 2.327,10 eura s príslušenstvom ako aj náhrady trov konania na tom skutkovom základe, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť OTP Banka Slovensko, a.s. poskytol žalovanej na základe zmluvy o úvere číslo XXX/XXXX/XXSU a pod číslom úverového účtu XXXXXXXX (ďalej aj ako „úverová zmluva“) úver vo výške 5.885 eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaná, napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu, svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatila, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil úver za predčasne splatný s účinnosťou k 25.10.2018, t. j. v 10. deň odo dňa doručenia vyhlásenia úveru za predčasne splatný. Nakoľko žalovaná v deň účinnosti vyhlásenia úveru za predčasne splatný dlžnú sumu nezaplatila, voči právnomu predchodcovi žalobcu sa tak od 26.10.2018 dostala do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou OTP Banka Slovensko, a. s. ako postupcom a spoločnosťou Intrum Slovakia s. r. o. ako postupníkom dňa 11.12.2019 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bola žalovaná upovedomená písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky v súlade s § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 11.12.2019. Po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky žalovaná zaplatila na úhradu svojho dlhu sumu 381,22 eura, ktorá

bola započítaná na úhradu dlžnej istiny úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanej len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru v sume 2.327,10 eura spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaná žalobcovi napriek predžalobnej výzve nezaplatila.

2. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom, keďže po podaní žaloby na súd došlo zo strany žalovanej postupne k čiastočným úhradám, súd prvej inštancie postupujúc v súlade s § 144 a nasl. C. s. p. konanie v časti o zaplatenie istiny 255,48 eura zastavil.

3. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C. s. p.), súd prvej inštancie po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že vo zvyšnej časti žaloby je nárok žalobcu skutkovo a právne dôvodný. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola dňa 2.2.2016 platne uzavretá zmluva o U. C. G. Q. Č.. XXX/XXXX/XXSU, na základe ktorej poskytol žalovanej účelový klasický spotrebiteľský úver v sume 5 885 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala uhradiť formou 51 pravidelných mesačných splátok vo výške 135,67 eura (1. až 50. splátka) a vo výške 135,53 eura (51. splátka), splatných vždy k 22. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 22.3.2016 a poslednej splátky dňa 22.5.2020. Účelom poskytnutého spotrebiteľského úveru bolo refinancovanie štyroch existujúcich úverov žalovanej (čl. III zmluvy).

4. Súd prvej inštancie posúdil vzťah medzi žalovanou a právnym predchodcom žalobcu podľa § 52 ods. 1, ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka ako spotrebiteľský, na základe čoho bolo potrebné na tento právny vzťah aplikovať aj ustanovenia právnych predpisov slúžiacich k ochrane spotrebiteľa. Na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorého účelom bolo refinancovanie skôr poskytnutých úverov, vznikla žalovanej povinnosť riadne a včas poskytnutý úver splácať v dohodnutých splátkach. Žalovaná si túto svoju povinnosť plnila len čiastočne, čím sa dostala s plnením dlžných splátok do omeškania. Keďže účastníci zmluvy sa dohodli na možnosti vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru v prípade omeškania žalovanej, právny predchodca žalobcu v súlade s touto dohodou strán s poukazom na § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka upozornil žalovanú na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu. Keďže napriek upozorneniu žalovaná dlžné splátky neuhradila, právny predchodca žalobcu postupujúc podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

5. Pokiaľ ide o námietku žalovanej, ktorá sa týkala postupu právneho predchodcu žalobcu pred poskytnutím úveru a preverenia „bonity“ žalovanej, keďže je nesporné, že predmetným úverom došlo k refinancovaniu pôvodných záväzkov žalovanej, čo vyplýva tak z samotného označenia zmluvy o úvere v jej záhlaví (C. G. Q.,) ale najmä z čl. I, bod 3 zmluvy v spojení s čl. III, bod 1 zmluvy, tak s poukazom na § 1 ods. 6 zákona č. 129/2010 Z. z. sa na dotknutú zmluvu nevzťahovalo ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o preverovaní bonity veriteľom pred poskytnutím úveru. Napriek tomu, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ nebol v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, z listinných dôkazov predložených žalobcom vyplynulo, že právny predchodca žalobcu si pred poskytnutím úveru preveril bonitu žalovanej, a to overením výšky príjmu žalovanej dopytom do Sociálnej poisťovne, z ktorého bola preukázaná výška priemerného vymeriavacieho základu žalovanej na úrovni 972 eur mesačne, ďalej si preveril aj úverovú zaťaženosť žalovanej dopytom do Spoločného registra bankových informácií. Teda dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu konal pred poskytnutím úveru s dostatočnou odbornou starostlivosťou.

6. Vo vzťahu k námietke žalovanej týkajúcej sa absencie predpokladov pre výpočet RPMN v zmluve, súd prvej inštancie uviedol, že RPMN je v zmluve vypočítaná na základe zákonného vzorca uvedeného v prílohe č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., pričom všetky parametre vstupujúce do celkového výpočtu RPMN sú v zmluve riadne uvedené v jej základných náležitostiach a na ich základe bola stanovená výška RPMN 8,27 % tak, ako je uvedená v čl. I bod 4 zmluvy (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7Cdo/183/2020). Pokiaľ ide o ďalšiu námietku žalovanej týkajúcu sa absencie označenia splátky, pre nezaplatenie ktorej bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru, čo má za následok neplatnosť tohto právneho úkonu v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodu jeho neurčitosti, súd prvej inštancie uviedol, že zo znenia § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (a ani iného ustanovenia zákona) nevyplýva povinnosť identifikovať splátku, pre nezaplatenie ktorej je vyhlasovaná predčasná splatnosť, ako úkon realizovaný v prospech veriteľa. Právny predchodca žalobcu postupoval v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a úver riadne

predčasne zosplatnil v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka dňa 2.10.2018 a to pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 22.6.2018, t. j. po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky za súčasného upozornenia žalovanej na možnosť zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

7. Pokiaľ žalovaná namietala, že keďže žalobca nepreukázal platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, nepreukázal logicky ani lehotu 90 dní, a preto neboli splnené podmienky v zmysle citovaného zákonného ustanovenia a žalobca nemá v konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Súd prvej inštancie mal za to, že v konaní žalobca preukázal, že žalovaná bola právnym predchodcom žalobcu riadne vyzvaná na zaplatenie omeškaných splátok a táto výzva jej bola aj riadne doručená (žalovaná si ju osobne prevzala) a zároveň jej bola doručená aj riadna výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorú si taktiež osobne prevzala, čím preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Pokiaľ žalovaná na podporu svojej argumentácie poukazovala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021 pod č. 4/2021, súd prvej inštancie dospel k záveru, že právnou vetu vyslovenú v danom judikáte v prejednávanej veci nie je možné aplikovať. Okrem skutkovej odlišnosti tomu bráni aj skutočnosť, že Najvyšší súd SR v predmetnej veci prijal závery týkajúce sa aplikácie ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom do 31.12.2016 a to v tomto prípade nemožno použiť, keď je relevantné jeho neskoršie, avšak už zmenené znenie. Navyiac, otázka podmienok platnosti postúpenia pohľadávky bankou so zreteľom na § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, ani nebola predmetom riešenia, resp. právnej vety, ktorou bola ustálená súdna prax. Touto otázkou sa Najvyšší súd SR zaoberal iba v závere odôvodnenia rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 36/2020, avšak to nemá za následok zjednotenie súdnej praxe v danej otázke. Z dôvodov už uvedených, pri nemožnosti aplikácie záverov vyplývajúcich z právnej vety judikátu R 4/2021, súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené všetky predpoklady na postúpenie pohľadávky a preto žalobca v tomto spore disponuje aktívnou vecnou legitímáciou.

8. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie v zmysle § 1 ods. 2, ods. 6, § 2 písm. d), písm. g), písm. h), § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., § 52 ods. 2, ods. 3, ods. 4, žalobe v celom rozsahu vyhovel. O úrokoch z omeškania s plnením peňažného dlhu a o ich výške rozhodol podľa § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 C. s. p. podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko mal žalobca v konaní plný úspech, priznal žalobcovi náhradu trov konania proti neúspešnej žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

9. Proti vyhovujúcemu výroku a výroku o trovách konania podala žalovaná odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), písm. h) C. s. p. a žiadala rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu v zmysle § 388 zmeniť, žalobu zamietnuť a priznať jej právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jej odvolania (§ 393 ods. 2 C. s. p.) bola námietka, že konajúci súd napriek nesplneniu podmienok v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka mal preukázané splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky a teda mal preukázané, že žalobca má v konaní aktívnu vecnú legitímáciu. Mala za to, že právny predchodca žalobcu postupoval v rozpore s § 565 posledná veta, keďže právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nepoužil do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Rešpektujúc § 565 Občianskeho zákonníka posledná veta mal právny predchodca žalobcu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru k 22.9.2018, keďže zročnosť splátok bola k 22. dňu v mesiaci. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.12.2020, sp. zn. 5 Cdo 36/2020, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2021, v ktorom bolo potvrdené, že právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru musí veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, čo vyplýva z odôvodnenia uvedeného rozsudku. Z tohto vyplýva, že veriteľ je povinný v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky, čo v danom prípade splnené nebolo. Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, posledná výzva pred zosplatnením zo dňa 23.8.2018 ako aj vyhlásenie úveru za predčasne splatný zo dňa 2.10.2018 sú neplatné právne úkony a nemožno nimi preukazovať splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a teda žalobca nie je v spore aktívne

vecne legitimovaný. Poukázala tiež na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 24.4.2018 sp. zn. 1 Cdo 147/2017 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky vo veciach občianskoprávných č. 8/2018 pod bodom 60, rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28.3.2018 sp. zn. 7Cdo/26/2017 ako aj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20.11.2019, sp. zn. 1Obdo/92/2018. Keďže v danom prípade neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách a zároveň v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zmluva o postúpení pohľadávky je preto neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a žalobca nemá v konaní aktívnu vecnú legitimáciu.

10. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že žalovanou napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v celom rozsahu za vecne správne. Súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou vecí, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a s jeho rozhodnutím, ktoré je tak vecne správne sa v plnej miere stotožnil. K obrane žalovanej, ktorou namieťa neplatnosť zosplatnenia úverovej pohľadávky a tým aj nedostatok aktívnej legitimácie pre neplatnosť postúpenia úverovej pohľadávky zo zlyhaného spotrebiteľského úveru sa vyjadril v písomných podaniach, rovnako aj na pojednávaní konanom dňa 15.10.2021. Na týchto vyjadreniach trval a odkázal na ne. Zdôraznil, že pri zosplatnení spotrebiteľského úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka ani objektívne nie je možné využiť právo na zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky pri rešpektovaní zákonnej podmienky 3-mesačného omeškania podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Podporne odkázal na právny názor vyslovený občianskoprávnym kolégiom Okresného súdu Nitra zo dňa 11.5.2021, podľa ktorého: „Pretože ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je špeciálnym ustanovením, nie je podmienkou uplatnenia práva na zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 Občianskeho zákonníka žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky, dohoda o tomto práve v zmluve, VOP a ani to nemusí byť v rozhodnutí určené a rovnako si veriteľ toto právo nemusí uplatniť do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Toto právo vyplýva priamo zo zákona a to § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a keď si môže veriteľ toto právo uplatniť najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania vylučuje sa to s tým, aby ho použil do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky“. Zdôraznil, že podmienkou zosplatnenia, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, je 1/ omeškanie so zaplatením splátky viac ako 3 mesiace, 2/ za súčasného upozornenia spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Uvedené zákonné predpoklady zosplatnenia v prejednávanej spore splnené boli, čo preukázal predloženými listinnými dôkazmi. Jeho právny predchodca postupoval plne v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, keď úver predčasne zosplatnil dňa 2.10.2018 a to pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej dňa 22.6.2018, čo žalovaná ani nepoprela, t. j. po uplynutí 3 mesiacov od omeškania splátky, za súčasného upozornenia žalovanej na možnosť zosplatnenia v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Zákon obmedzuje veriteľa len v realizácii úkonu zosplatnenia, ktorý môže realizovať v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka až po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky za súčasného upozornenia na možnosť zosplatnenia, čo jeho predchodca aj dodržal.

11. Žalovaná v odvolacej replike zotrvala na dôvodoch podaného odvolania a poukázala na rozhodnutie Krajského súdu banská Bystrica zo dňa 24.11.2021, sp. zn. 41CoCsp/45/2021.

12. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C. s. p.“), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C. s. p., keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem; dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutom vyhovujúcom výroku a v závislom výroku o trovách konania správny, preto ho v súlade s § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 31.5.2022 (§ 219 ods. 3 C. s. p.).

13. Predmetom odvolacieho prieskumu bolo posúdenie aktívnej legitimácie žalobcu s poukazom na tvrdenie žalovanej, že právny úkon zosplatnenia úveru nebol v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, a preto postúpenie pohľadávky na žalobcu je neplatným právnym úkonom, keďže predmetom postúpenia v rozpore s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. bola pohľadávka z tzv. „živého“ úveru,

t. j. pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá nebola po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru a nestala sa splatnou ani pred termínom konečnej splatnosti.

14. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Pretože odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 387 ods. 2 C. s. p.).

16. Na doplnenie dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd poznamenáva, že vo všeobecnosti platí, že postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa vstúpi nový veriteľ, čiže dochádza k zmene v osobe veriteľa. Táto zmena sa nedotýka práv ani povinností dlžníka vyplývajúcich pre neho zo záväzku, a preto sa na platnosť zmluvy o postúpení nevyžaduje súhlas dlžníka. Následky postúpenia sa tak predovšetkým prejavujú v právnom postavení postupcu, ktorý stráca postúpenú pohľadávku so všetkým príslušenstvom i právami s ňou spojenými. Postupník sa na základe postúpenia pohľadávky stane veriteľom namiesto postupcu a pohľadávku nadobudne so všetkými právami, ktoré sú s ňou spojené. Keďže ide o významnú zmenu v osobe veriteľa, ustanovuje Občiansky zákonník pre postúpenie pohľadávky písomnú formu a zároveň ustanovuje, ktoré pohľadávky nie sú spôsobilým predmetom postúpenia. Osobitné predpisy môžu upravovať postúpenie pohľadávok v špecifických prípadoch odlišne, resp. môžu upravovať osobitné podmienky, ktorých splnenie je na platné postúpenie potrebné.

17. V danom prípade, kedy predmetom postúpenia bola pohľadávka zo spotrebiteľského úveru, sú osobitné podmienky postúpenia pohľadávky upravené aj v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky (ďalej len „zákon o bankách“) podľa ktorého, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. Pravidlá pre postúpenie pohľadávky zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere sú ďalej upravené zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), podľa ktorého je možnosť postúpenia práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bankou obmedzená ustanovením § 17 ods. 1 z ktorého vyplýva, že v zásade práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; tieto ustanovenia však pripúšťajú postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru a pohľadávky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, na čo potom nadväzuje § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

19. Je notoriou, že pri spotrebiteľských úveroch plnenie dlhu si veriteľ a dlžník dohodnú v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou)

podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok upravených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

20. Zo znenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ak sa nejedná o spotrebiteľský úver, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky a to bez akejkoľvek predchádzajúcej výzvy na zaplatenie dlžnej sumy, či upozornenia na možnosť predčasného zosplatnenia úveru ak (i) to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené, (ii) najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, t. j. splátky, pre ktorej nezaplatenie žiada zaplatenie celého dlhu.

21. V prípade, že ide o spotrebiteľský úver postup pri uplatnení práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka upravuje aj § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zo znenia ktorého vyplýva, že ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Zo znenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka tak vyplýva, že pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach a spotrebiteľ sa dostal do omeškania so zaplatením splátky, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka, teda predčasne zosplatniť úver, najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (to znamená, nie skôr), pričom súčasne musí upozorniť spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva (na možnosť zosplatnenia; možnosť žiadať zaplatenie celej pohľadávky) v lehote nie kratšej ako 15 dní. Inak povedané samotnému zosplatneniu úveru musí predchádzať výzva na zaplatenie omeškanej splátky úveru spolu s upozornením, že v prípade, ak dlžná splátka so zaplatením ktorej je dlžník v omeškaní najmenej 3 mesiace nebude zaplatená v lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní, môže dodávateľ žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Z toho logicky vyplýva, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý umožňuje dodávateľovi predčasne zosplatniť úver, najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, pre nezaplatenie ktorej dodávateľ využije právo na zosplatnenie, je vylúčená aplikácia § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka, t. j. že toto právo (právo zosplatniť úver) môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, t. j. do splatnosti splátky, ktorej splatnosť nasleduje po splatnosti tej splátky, pre ktorej nezaplatenie sa celý úver stal predčasne splatným. Výklad prezentovaný žalovanou nielenže nereflektuje tú skutočnosť, že v prípade, ak ide o spotrebiteľský vzťah, podmienky uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (práva na predčasné zosplatnenie úveru - „ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky“), ktoré musí dodávateľ splniť pred samotným právnym úkonom zosplatnenia úveru upravuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ale vytvára novú, zákonom nepredpokladanú konštrukciu, založenú na tom, že ak sa spotrebiteľ dostal do omeškania so zaplatením splátky, môže dodávateľ právo na zosplatnenie celého úveru uplatniť najneskôr do splatnosti tej splátky, ktorá nasleduje po doručení upozornenia dodávateľa na možnosť predčasného zosplatnenia úveru a uplynutia lehoty najmenej 15 dní od doručenia výzvy na zaplatenie; takáto podmienka však nevyplýva ani zo znenia § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ani § 565 Občianskeho zákonníka.

23. Ak teda žalovaná bola listom zo dňa 23.8.2018 vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy 673,25 eura v lehote 15 dní a zároveň bola upozornená, že v prípade, ak v stanovenom termíne dlžnú sumu neuhradí, vyhlási banka úver za predčasne splatný a žalovaná dlžnú sumu v stanovenej lehote neuhradila, bol postup právneho predchodcu žalobcu (banky), ktorý následne listom zo dňa 2.10.2018 využil svoje právo a úver predčasne zosplatnil, v súlade so zákonom a teda predmetom postúpenia bola pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti. Zároveň hodno dodať, že § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka odkazuje na § 565 Občianskeho len v rozsahu poukazu na „právo“ podľa § 565 Občianskeho zákonníka, nie na podmienky, za ktorých toto právo môže dodávateľ uplatniť; tie sú upravené v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

24. Z uvedených dôvodov bola preto neopodstatnená odvolacia námietka žalovanej o nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu založená na tom, že na žalobcu bola postúpená pohľadávka z tzv. „živého“ úveru.

25. A keďže žalovaná v podanom odvolaní neuviedla žiadne ďalšie relevantné skutočnosti, ktorými by preukázala nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, odvolací súd ostatné tvrdenia uvádzané v odvolaní

nepovažoval za podstatné, t. j. také, ktoré by svojou relevanciou aj v prípade preukázania boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).